

Regionstyrelsen
Hälso- och sjukvårdsnämnden
För kännedom: Regionfullmäktige

Granskning av Cosmic

Förberedelserna och införandet av Cosmic har pågått under ett flertal år och varit både omfattande, resurskrävande och inneburit komplexa förändringsarbeten. Införandet har kantats av upprepade förseningar och leveransproblem, vilket bland annat inneburit att driftsättningen av systemet skjutits upp vid flera tillfällen. Införandet har inneburit betydande utmaningar för regionstyrelsens och hälso- och sjukvårdsnämndens verksamheter. Vi bedömer att styrelsen och nämnden inte säkerställt att bytet till Cosmic varit ändamålsenligt.

Granskningen visar på brister i styrelsens och nämndens styrning och kontroll inför driftsättningen av systemet. Styrelsen och nämnden säkerställde inte att förberedelserna varit tillräckliga innan systemet började användas. Exempelvis visar granskningen att utbildningen till vårdens medarbetare inte varit tillräcklig. Utbildningen förberedde inte medarbetarna i tillräcklig grad för att kunna använda Cosmic. Granskningen visar också att flera riskanalyser som var genomförda innan Cosmic driftsattes identifierade allvarliga och väsentliga risker, trots detta vidtog styrelsen och nämnden inte några konkreta åtgärder för att hantera eller minimera riskerna. Nämnden beslutade inte heller om några uppdrag eller direktiv till verksamheterna inför driftsättningen.

Vi har i flera tidigare granskningar uppmärksammat styrelsen och nämnden på att deras respektive ansvar för införandet av Cosmic behövde tydliggöras. Vi bedömer att den otydliga ansvarsfördelningen sannolikt har försvårat en sammanhållen styrning, eftersom ansvar, roller och beslutsmandat inte varit tydligt fördelat mellan politisk nivå, Sussa samverkan, linjeorganisationen och FVIS-programmet.

Revisorerna har enhälligt ställt sig bakom dessa bedömningar och slutsatser. I en bilaga lämnar revisorerna sina rekommendationer till regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden. Revisorerna lämnar denna skrivelse samt underliggande rapport (nr 5/2025) till styrelsen och nämnden för yttrande. Yttrande med uppgifter om verkställda och planerade åtgärder ska lämnas till revisionskontoret senast den 2 oktober 2026.

För regionens revisorer

Edward Riedl
Ordförande

Bert Öhlund
Vice ordförande

Bilaga Revisorernas rekommendationer och instruktioner för yttrande

Revisorernas rekommendationer

Vi rekommenderar regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden att:

- Utvärdera införandet av Cosmic. En utvärdering ger möjlighet att systematiskt analysera och bedöma arbetssätt och resultat av införandet. En utvärdering ger också möjlighet att lyfta goda erfarenheter och bidrar till ett lärande i organisationen. En utvärdering kan också bidra till utvecklad samverkan inom Sussa. Det är viktigt att utvärderingen inte endast utgår från FVIS-programmet, utan snarare tar fasta på hälso- och sjukvårdens verksamheter.
- Tydliggöra och fastställa ansvar och roller. I det fortsatta arbetet behöver regionen säkerställa att ansvarsfördelningen mellan regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden samt Sussa är tydliggjord. Ansvar, befogenheter och mandat behöver formaliseras och kommuniceras på ett strukturerat sätt.
- Säkerställa att systemet utvecklas efter verksamheternas behov samt att verksamheterna får förutsättningar att använda systemet på ett sådant sätt att nyttoeffekter uppstår.

Instruktioner för yttrande

Det ska vara enkelt att utläsa vilka åtgärder som styrelsen och nämnden vidtagit eller planerar att vidta. Tänk därför på detta när ni svarar:

- Lämna ett svar för varje rekommendation som revisorerna lämnat. Det ska finnas en tydlig koppling mellan rekommendationerna och de åtgärder som vidtagits eller planeras vidtas.
- Svara så konkret som möjligt. Ange gärna hur åtgärderna ska genomföras, vem som ska genomföra dem och när.
- Om styrelsen och nämnden inte tänker vidta några åtgärder, motivera varför.
- Om styrelsen och nämnden inte kan svara på utsatt tid, kontakta undertecknad.
- Inkommet yttrande kommer att publiceras på www.regionvasterbotten.se/revision. Tänk på att yttrandet ska vara tillgänglighetsanpassat för att publiceras på regionens webbplats.

Vid frågor kontakta

Malin Hedlund
Revisionskontoret
090-785 73 70
Malin.k.hedlund@regionvasterbotten.se